

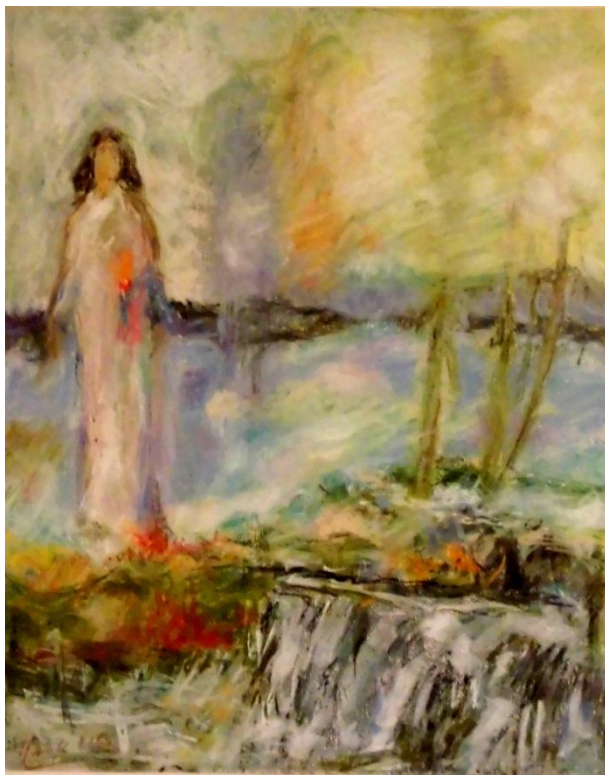
De Vriendenkring

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

www.Quakers.nu

86e jaargang nr. 1

januari 2015

'Verwachting'

Schilderij van
Henk Ubas

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Minimum Abonnementsprijs:

Nederland €23,00 per jaar

Europa €29,00 per jaar

Wereldwijd €34,00 per jaar

Wil je meehelpen om alle kosten te dekken dan willen we je vriendelijk vragen of je bereid bent om €27,50 of meer per jaar te betalen met ingang van 1 januari 2014.
Bankrek. NL25 INGB 0000 009270 t.n.v. Maandblad De Vriendenkring te Ulvenhout.

Voor Europa is het minimum €29,00 en buiten Europa €34,- Voor buitenlandse abonnees geldt het IBAN: NL25INGB00000009270 en het BIC:INGBNL2A
Nieuwe abonnees en adreswijzigingen doorgeven aan Corien van Garderen
coriegarde@ziggo.nl of schriftelijk: Withof 4 - 4851 CL Ulvenhout

Redactieadres: Sytse Tjallingii Zwolle, 038-4608461/0640030923

E-mail adressen:

Redactie (kopij en inlichtingen)

vriendenkringredactie@gmail.com

Administratie

coriegarde@ziggo.nl

Verzending

mjkuip@home.nl

Schrijver Sytse Tjallingii

sytsemarlies@gmail.com

Vaste medewerkers:

Martine Kuipers (verzending), Hylkia Nieuwerth (correctie), Wils 't Hart (kopij) Dick Kamminga (lay-out) Sytse Tjallingii (hoofd/eindredactie), Corien van Garderen (administratie). Martin Touwen (plaatsvervangend eindredactie)

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom!

Zie ook de tips en aanwijzingen voor auteurs op:

<http://Quakers.nu/nl/Vriendenkring/Tips%20%20voor%20Auteurs>

Sluitingstermijn kopij: 15e van iedere maand, tenzij anders afgesproken.

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Naast De Vriendenkring op papier staat De Vriendenkring in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld onze internet site: www.Quakers.nu
Er komen 1237 bezoekers per week op onze website

In dit nummer:

Van de redactie	4
Licht.....	5
Licht rijst uit de duisternis.....	6
Quakers en het Innerlijk Licht	7
Algemene Vergadering ; Bennekom 29-31 mei 2015	10
Herfst bijeenkomst in 2015?.....	12
Transformatie.....	14
Waarom QCEA?	17
Retraite 2015 Thema Licht	18
"Onze hulp in Kenia en omringende landen": CAPI	19
Stop de wapenhandel.....	23
Nederland sluit zich aan bij eerste Internationale Wapenhandelsverdrag	24
Zendbrief van de Duitse Jaarvergadering	26
De dappere Obadiah.....	28
Henk van de Rest.....	32
Schipholwakes	33
Pelgrimage Van Gerechtigheid en Vrede	34
Indrukken Peace and Service Consultation (EMES), Kortenberg	37
Brussel 28 – 30 november 2014	37
Geweldloosheid en geloven met IS voor de deur.....	41
Quakers in stripvorm 22.....	44
Handen en Voeten. Demonstreren	45
Zingen: Discernment	46
Wijdingssamenkomsten op Afstand.....	47
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?	47
Vrienden in het hele land	48

Spreukjes - verzonnen door Erik Dries naar aanleiding van 'god is nowhere -> god is now, here'

GOD IS VOORBIJ –
jouw denken

Van de redactie

Het zijn de donkere dagen aan het einde van het jaar, waarin we wellicht meer elkaar opzoeken, meer tijd nemen om elkaar een groet te sturen of terug te blikken op het afgelopen jaar. Hoe zou het zijn om ook te kijken naar onze spirituele groei in het afgelopen jaar? Wat verandert er in ons, in de wereld, door de stilte in de meetings, het bezoek aan de jaarvergadering, de herfstvergadering of andere Quaker bijeenkomsten? Deze transformatie, noemde Stuart Masters in onze herfstbijeenkomst het creëren van de hemel op aarde. De transformatie krijgt in deze Vriendenkring volop aandacht in onder andere de artikelen 'Licht rijst uit de duisternis', 'Quakers and the Inner Light', 'Transformatie', 'De dappere Obadiah' en de 'Pelgrimage voor Gerechtigheid en Vrede'. Hoeveel sterker voelen we wat Nayler zo indrukwekkend verwoordde: "... wait in patience till light arises out of darkness and leads thee." (...wacht geduldig tot licht ontstaat uit de duisternis en dat licht zal u leiden)? Hoeveel sterker wordt onze overtuiging om het militaire denken af te wijzen en de aandacht te richten op de zachte, liefdeskrachten om mensen met elkaar te verbinden en meer respect voor elkaar te creëren? Immers, zoals Nayler in de 17e eeuw ervaren had, is dat waar je je aandacht op richt', groeit.

Als je je aandacht richt op waartoe het Licht je leidt, voed je dit Licht en groeit de wil tot vrede. In het artikel van PAX richten we de aandacht op het verheugende feit dat Nederland zich ook heeft aangesloten bij het wapenhandelverdrag. In het artikel van Kerk en Vrede "Geweldloosheid en geloven met IS voor de deur" staat wat de Irakese bisschop Irkis hierover gezegd heeft: Hoe wij hier onze moslims behandelen, heeft invloed op de aantrekkingskracht van IS. Handen en Voeten sluit hier mooi op aan. Als we deze radicale transformatie vanuit het perspectief van de geschiedenis van de mensheid bekijken dan zijn we bezig met een geweldige immense verandering. Grote namen uit de geschiedenis zoals Nebukadnessar, Alexander de Grote, Willem de Veroveraar, Dzijngis Khan, Timoer Lenk, Julius Caesar, Süleyman de Grote en Napoleon Bonaparte, zijn eigenlijk alleen groot vanwege de grote ellende die ze hebben aangericht. We zullen onze aandacht veel meer willen richten op hen die respect, vredevolle relaties, gelijkheid en liefde hebben verbreed. Echte grote namen waar we onze aandacht op kunnen richten zijn dan Boeddha, Jezus, Gandhi, Martin Luther King en Nelson Mandela.

Veel stilte en inspiratie in het nieuwe jaar met deze eerste Vriendenkring.

Sytse Tjallingii (redactie)

door Henk Ubas

Licht

*geschapen is het licht
boven alle duisternis en
chaos uit
licht om bij te leven,
licht dat wil stralen van
mens tot mens
licht dat
onverwoestbaar
verscholen is
in het diepst van ieder
mens
licht van nieuw leven*

Licht rijst uit de duisternis

door James Nayler

Art thou in the darkness?

Mind it not,

for if thou dost thee will feed it more.

Stand still, act not,

and wait in patience

till light arises out of darkness and

leads thee.

Zijt gij in de duisternis?

Geef er geen aandacht aan,

want indien gij dat doet zal het meer gevoed worden.

Sta stil, handel niet,

en wacht geduldig

tot licht ontstaat uit de duisternis en dat licht zal u leiden .

(vertaling Sytse Tjallingii)

James Nayler (of **Naylor**; 1616–1660) was een Engelse Quaker leider. Hij behoort bij de leden van de 'Valiant Sixty', een groep van vroege Quakers, vroege Quaker predikers en missionarissen. Op het hoogtepunt van zijn loopbaan, predikte hij tegen de behuizing van en de handel in slaven. In 1656, bereikte Nayler nationale bekendheid toen hij de intocht van Jezus in Jerusalem naspeelde door Bristol binnen te gaan op een ezel. Hij werd gevangen genomen en beschuldigd van Godslastering. Nayler verliet in 1659 de gevangenis als een fysiek geruïneerd man; hij had berouw van zijn daden en was formeel (maar met tegenzin) vergeven door Fox, die het blijkbaar nodig vond om zijn voormalige compagnon te laten knielen voor hem en om vergeving te vragen. Hij deed mee met de kritiek van de Quakers op het instortende regime en begon met het schrijven van veroordelingen van de heersers van de natie. In oktober 1660, tijdens de reis om zich bij zijn familie in Yorkshire te voegen, werd hij beroofd en bijna dood achtergelaten in een veld. Daarna werd hij naar het huis van een Quaker arts in Kings Ripton gebracht. Een dag later en twee uur voordat hij stierf op 21 oktober, 42 jaar, sprak hij bovenstaande tekst uit.

Quakers en het Innerlijk Licht

Je kunt je abonneren op een serie video's waarin Quakers uit de Verenigde Staten zich uitspreken over verschillende onderwerpen. Elke week komt er een

nieuwe video uit. Je kunt ze allemaal op youtube vinden als je 'Quakerspeak' in typt. Er zijn al 47 video's over zeer uiteenlopende onderwerpen.

Een voorbeeld:

Noah Baker Merrill, lid van het bestuur van Quaker Hulpdienst in Putney (Vermont) Quaker maandvergadering spreekt uit eigen ervaring in de video: "Een van de citaten die mij altijd heeft aangesproken, is de aanbeveling van de vroege Quaker James Nayler. Hij spreekt

over tijden waarin we omringd worden door verwarring en spirituele duisternis. Duisternis gebruikt hij in de betekenis van je verloren voelen of gevaar ervaren. En hij zegt: "Ben je in de duisternis? Geef er dan geen aandacht aan, want als je dat wel doet geef je het voeding en zal het groeien binnen in je. Maar sta stil en doe niets en wacht totdat Licht uit de duisternis ontstaat om je te leiden." En dat is ook mijn eigen ervaring, dat er een kracht en een leven dat ontstaat op die plaatsen van duisternis in ons leven, als we kunnen wachten en er open voor staan."

Quaker Speak
Weekly Videos. Vital Ministries.

**The Light
That Illuminates**

**The Light
That Guides Us**

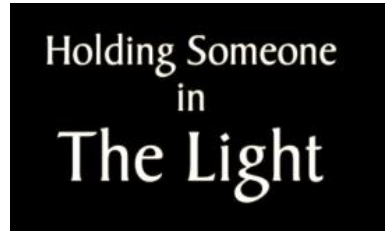

until Light arises out of darkness

Deze korte video is te vinden op youtube:
<https://www.youtube.com/watch?v=x0SLPW0JHsU>

Er staan in deze video nog meer mooie

teksten van andere Quakers.
Er is ook een mooie tekst over 'In het Licht houden''

- Enkele interessante video's :
- Quakers and Sex: A Call to Embrace Sexual Diversity*
 - Undoing the Damage of Violence*
 - How Quakers Can Transform The World*
 - Quaker Worship Pt 3: The Gathered Meeting*
 - Who is Quaker Meeting For?*
 - Quaker Worship Pt 1: The Challenge of Sitting in Silence*
 - "I Am Always at Quaker Meeting for Worship"*
 - The Quaker Practice of Surrendering the Self-Will*

God loopt tussen ons

door Theresia Saers
ingestuurd door Nel Bennema

God loopt tussen ons door als een mens,
een heel gewoon mens, of als twee mensen
met een windjack en warme laarzen als het sneeuwt
of met een hanenkam. Kijk maar.....
Hij is de moeder achter een kinderwagen.
Hij ligt in de wagen als haar baby,
en huppelt aan haar hand als een kleuter.
In zijn mondhoek bungelt soms een sigaret,
hij zet een blikje bier aan de lippen
en gooit het later, leeg, in die prachtige Dommel
die uit Zijn eigen hand voortkomt.....
God loopt als de pastoor met priesterboord
en rijdt in een auto als de paus.
Hij is een vrouw die demonstreert op een kerkplein.
Hij ligt in een ziekenhuisbed en is de verpleegster,
loopt met emmer en dweil in de gang,
is de directeur met een vette bonus,
want alle mensen zijn aangezicht van God.
Maar ik kom God tegen en vrijwel nooit zeg ik
“Dag God, mooi weertje, hè?” Of
“Hoe maak jij het eigenlijk?”

Uit: Zelfkrant, december 2014,
krant voor dak- en thuislozen
omgeving Den Bosch

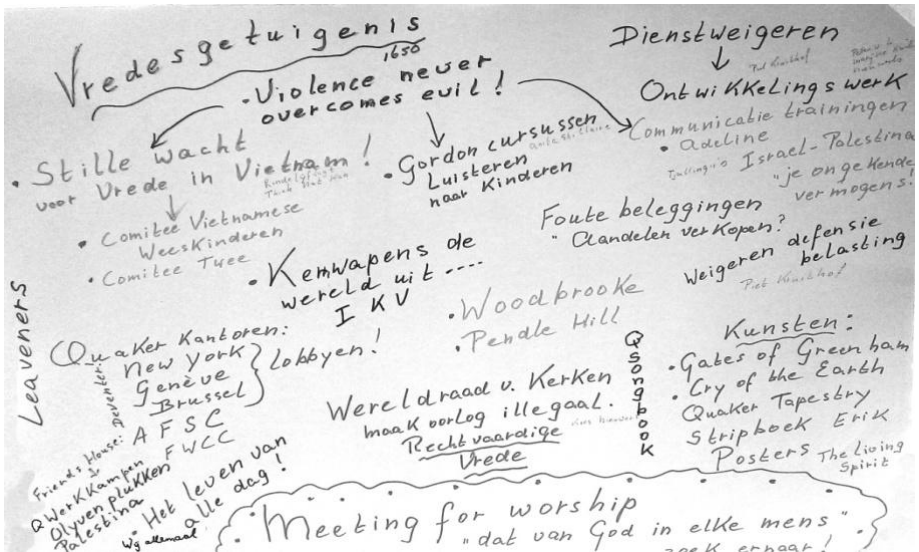
In zijn mondhoek bungelt soms een sigaret

Algemene Vergadering; Bennekom 29-31 mei 2015

door Martine Kuipers, lid van de VCAVschrijver LC

De Landelijke Commissie heeft het thema voor de komende AV omschreven als: “werken aan vrede; ons vredesgetuigenis in de 21ste eeuw”. De voorbereidingscommissie is gevraagd het thema van verschillende kanten te belichten en te streven naar samenhang met de andere Quakergetuigenissen. Een opdracht die vraagt om een brede benadering, een ruime blik. Als jullie nog eens op de poster (gemaakt tijdens de AV 2014) een idee krijgen hoe ruim en breed.

Deze poster is gemaakt tijdens de Algemene Vergadering in 2014 in Bennekom, naar aanleiding van de getuigenis van Inge Herrebout.

De VCAV (Vorbereidings Commissie Algemene Vergadering) overweegt hoe we lijn en structuur kunnen aanbrengen in dit thema.

Terugkijkend naar vorige AV's rijzen o.a. de volgende vragen:

Wat er is gebeurd nadat we een antwoord schreven op het Kairos document van de Palestijnse Christenen;

Wat zijn de ontwikkelingen op het gebied van BDS (Boycot, Desinvestering en Sancties)?

Vooruitkijkend vragen we ons ook af: welke stappen we kunnen gaan zetten in de Pelgrimage Van Gerechtigheid en Vrede, zoals geïnitieerd door de Wereldraad van Kerken.

Heroverwogen van het vredesgetuigenis deden Quakers door de eeuwen heen. Bladerend in het "blauwe boek", Christian faith and practice van 1959, kom ik uitspraken tegen naar aanleiding van allerlei oorlogen en conflicten, maar ook citaten van algemene aard over vrede en gerechtigheid.

In Friends World News nr 115 (1980) schreef Jonathan Fryer: "Friends are desperate about peace, but peace is impossible without justice. Indeed, the threat of new global wars lies mainly in the imbalance between the rich and poor, the strong and the weak. Varying degrees of oppression, exploitation, dependency, subservience, arrogance and humiliation are in play in unhealthy world relationships."

(Vertaling.: De Vrienden zijn tot het uiterste gedreven betreffende vrede, maar vrede is onmogelijk zonder gerechtigheid. De realiteit is dat de dreiging van een nieuwe wereldoorlog voornamelijk schuilt in de ongelijkheid van armen en rijken, van de sterken en de zwakken.

Verskillende maten van onderdrukking, uitbuiting, afhankelijkheid, onderdanigheid, arrogantie en vernedering spelen een rol in ongezonde verhoudingen in de wereld.)

Franciscus van Assisi bad: "Heer, maak mij tot een instrument van uw vrede". Velen zeggen of zingen hem dat keer op keer na.

Nu ligt de vraag voor ons : hoe zien onze instrumenten eruit en wat willen we ermee doen in de 21ste eeuw?

Ik ben benieuwd naar onze antwoorden op de AV.

Jonathan Fryer Mei 1980

*Heer; maak me tot een instrument
van uw vrede tussen de mensen.
Waar haat is, laat me Liefde brengen.
Waar onrecht is, laat me Vergeving brengen.
Waar tweedracht is, laat me Eenheid brengen.
Waar dwaling is, laat me Waarheid brengen.
Waar twijfel is, laat me Geloof brengen.
Waar wanhoop is, laat me Hoop brengen.
Waar droefheid is, laat me Vreugde brengen.*

Herfst

Woodbrooke
Quaker Study Centre

bijeenkomst in 2015?

door Marlies Tjallingii

We hebben zeer goede herinneringen aan de inspirerende bijeenkomst in oktober van dit jaar in Bennekom. Hoe zou het zijn om weer zo'n bijeenkomst te organiseren in de herfst van 2015?

Het is fijn dat er meteen al zo veel enthousiaste stemmen klinken om dit te doen. Marlies Tjallingii en Marielke

Nieuwerth van den Akker hebben al enthousiast gereageerd op de vraag hierover in het Berichtenblad.

Het aanbod van Woodbrooke on the Road:

1. Een plek voor geschriften: Quakers en de Bijbel vandaag.
De benadering van de Bijbel door de vroege Vrienden was zeer omstreden. Hun ervaring van de levende Geest maakte voor hen het plaatsen van autoriteit in een vaste tekst verdacht. Ze geloofden dat de ervaring van de Levende Geest in de Bijbel zelf was geworteld. Hoe kijken we nu naar de Quaker aanpak? En hoe werkt het vorm te geven aan het gebruik van de Bijbel onder Vrienden? Deze cursus is vorig jaar uitgevoerd als onderdeel van een voortdurende verkenning van hoe Vrienden vandaag omgaan met de Bijbel, zonder afbreuk te doen aan Quaker inzichten. Tim Peat kan de bijbel heel goed inzichtelijk en tastbaar maken voor diegenen die niet Bijbelvast zijn, er niet zoveel mee hebben, of er juist door traumatische ervaring met christelijk geloof een negatieve associatie mee hebben! En Marisa Johnson kennen we natuurlijk ook goed als schrijver van de Europese en Midden Oosten sectie van Quaker Wereld Comité voor Consultatie. Ze heeft eens vol enthousiasme verteld hoe zij zelf haar relatie met de bijbel van afstandelijk/negatief door studie heeft weten omvormen tot iets positiefs. Lesgever (s): Timothy Turf Ashworth en Marisa Johnson. Soort cursus: Quaker en Christelijke Tradities
2. Quaker Concern: meer dan alleen een goed idee (concern is iets waar we het de laatste tijd vaker over hebben gehad binnen de Nederlandse Jaarvergadering)

3. Diep uit de Bron Drinken: de gepassioneerde spiritualiteit van de vroege Quaker vrouwen (hoor je minder vaak over dan de mannen dus interessant om meer over te leren).
4. Experiment met Licht: een introductie workshop (ben ik persoonlijk wel benieuwd naar, maar ik weet dat sommigen hier zich ongemakkelijk bij voelen)
5. Bidden met de Psalmen (klinkt interessant)
6. Na de meeting in Deventer op 16 december kwam er nog een ander idee boven, om onze Quaker spiritualiteit in de vorm van creativiteit te uiten en daar een heel weekend de tijd voor te nemen. Gedichten, schilderen, tekenen. We hebben onder ons veel kennis en ervaring met allerlei vormen van creativiteit.

Het NIVON huis 'De Kleine Rug' in Dordrecht op een eiland waar we een optie op hebben genomen, leent zich uitstekend voor het zo samen bezig zijn.

Natuurlijk zijn er allerlei combinaties mogelijk, we nodigen jullie uit om hierover in de maandvergaderingen mee te denken in dit proces zodat jullie vertegenwoordigers in de LC een weloverwogen besluit kunnen nemen. Zo kunnen we er samen een prachtig weekend van maken.

Het NIVON huis 'De Kleine Rug'

Transformatie

door Irene Peters

Ineens, in een flits, zag ik mezelf, twintig jaar ouder, in een mij onbekende stad, op een bankje op een plein, in gesprek met onbekende mensen.....

Maar dit gebeurde in de realiteit van hier en nu.

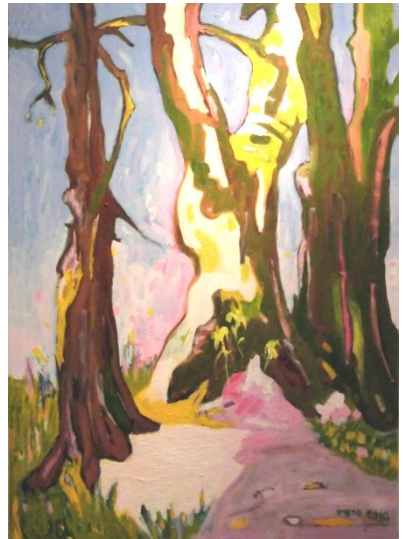
Eigenlijk was ik op weg naar het zuiden van het land, om ergens op een heuvel wat te mediteren en gedichten te schrijven, misschien. En van de herfstkleuren te genieten.

Het liep anders..... Ik besloot, nog even door Heerlen te lopen en nog even aan te wippen bij een esoterische boekhandel. Toen zag ik DIE boom, op DAT pleintje, zomaar ergens in het centrum van Heerlen. Op de terugweg nam ik plaats, vlak bij de boom en begon te tekenen. Het was een pracht van een boom, met haar takken wijd opzij en naar boven gestrekt. Ze zat vol knoesten en had blijkbaar veel meegemaakt. En toch, zo sterk; levenslustig blijkbaar. Er zaten nog heel wat bladeren aan; die waren heel warm-geel gekleurd; als van een vuur, dat nog even fel oplicht, alvorens te doven.

Wat een kracht, wat een levenslust!

Haar transformatie -naar een andere fase, een ander jaargetijdewas in volle gang. Er waren bankjes, rondom de boom. Uitnodigend voor mensen, om daar wat te verwijlen. Ja, zo'n soort boom was het.

Ik bleef niet lang alleen. Werd prompt aangesproken door twee dames; een oudere en een jongere. Geen moeder en dochter; de oudere vrouw was begeleidster van de jongere. Zij genoten ook zo van de boom en op het eerste gezicht vonden we elkaar al. Er werden vragen op me afgevuurd: "Bent u kunstenaar?" "Bent u spiritueel?" Het antwoord was "Ja", maar bij de laatste vraag, die een beetje klonk als: "Bent u waarzegster?" of "Bent u helderziend?" heb ik maar even een nuchter antwoord gegeven, namelijk, dat ik heel gevoelig ben en wel eens dingen aanvoel, maar dat je er verder niet teveel achter moest zoeken. Toen het meisje zei: "Ik kan niet tekenen, maar zou het zo graag willen". Het leek me duidelijk iemand met een grote behoefte om zich te uiten. Toen heb ik haar uit de droom geholpen. Iedereen kan tekenen. Maar als kinderen naar school gaan en opgevoed worden, dan

Licht op bomen schilderij van Irene Peters

schamen ze zich daarvoor en denken ze, dat ze het niet kunnen. Maar je kan tekenen en schilderen vanuit je gevoel. Daar zijn cursussen voor. En ik verwees haar naar die winkel waar ze haar vast wel verder konden helpen. "Technieken kun je altijd later nog aanleren"

Tot zover mijn tekenles, aan een hypergevoelige jongedame.

Het verhaal van de oudere vrouw interesseerde me. Ze vertelde, dat ze uit Kroatië kwam, waar ze een oorlogssituatie had meegemaakt. Ze had iets onomkeerbaars meegemaakt. Wat het precies was, weet ik niet meer, maar het lag in de sfeer van niet meer naar haar land terug kunnen, familie niet meer kunnen of mogen zien, iets dergelijks. Traumatisch, ja. Maar deze vrouw, die zeer goed Nederlands sprak, kwam absoluut niet over als zielig, zelfs niet als verdrietig. Nee, ze straalde een enorme kracht uit. We hadden het nog over deuren, die in het leven dicht gaan. En dat andere deuren dan soms geopend kunnen worden. "Ja" zei ze, "altijd". Deze vrouw was duidelijk getransformeerd. Door het leven zelf. Zo kan het gaan.

Transformeren betekent omvormen. Zelf zit ik al heel wat tijd in allerlei transformatie-processen. Lees het blad Spiegelbeeld* maar, dan weet je, wat ik bedoel. Het sluit een beetje aan bij de gedachte: "Verbeter de wereld en begin bij jezelf". Waar ik dan graag aan toevoeg: "en vergeet niet, ook actie te voeren". Dit 'new-age' gedachtegoed luidt als volgt: Probeer, bijvoorbeeld via meditatie, van de derde dimensie in de vijfde dimensie te komen. Voor wie dit te zweverig klinkt: dit betekent, dat je vanuit het dualisme in de eenheid terecht komt en daarnaar gaat leven. Wat is nu die eenheid?

Onvoorwaardelijke liefde. Voor alle mensen, alle schepselen, ook dieren, voor de planten, voor Moeder Aarde zelf. Iemand, die vanuit die dimensie leeft, zal in elk geval minder geneigd zijn, agressie te plegen. Dus, als wij vrede willen, moeten we vrede worden. Dit kost maar tien minuten meditatie per dag. Ik zou het niet aan iedereen aanbevelen; je moet beslist wat bekend zijn met deze materie. Vanuit het bovengenoemde gedachtegoed moet alles

aan het Licht komen, ook in deze tijd. Concreet betekent dit, om met Jung te spreken, dat je keihard met jezelf geconfronteerd kan worden. Dat wil zeggen: je schaduw kan zich manifesteren, bijvoorbeeld via angsten, waar je je nog niet bewust van was. Niet, om daar in te blijven steken, maar om je af te vragen: wat doet dit met mij, wat kan ik hiermee, wat doet dit voor mijn innerlijke groei?

Wat belemmert mij nu nog, om een liefdevol mens te zijn? Deze belemmeringen moeten we ons bewust worden, voor zover we dat aan kunnen; en dan kunnen we een volgende stap zetten. Nee, dit is geen navelstaren.

Ik heb inmiddels geleerd, om problemen te zien als levenslessen en dan voelt het al minder zwaar. Zodat je een lijn in de gebeurtenissen gaat zien. Het is soms wel een heel pijnlijk proces. Nu heb ik van horen zeggen, dat je – emotionele- pijn weg kan ademen. Ik heb het de laatste tijd ook wel eens uitgeprobeerd. Als je zo loopt te wandelen, bijvoorbeeld in een vreemde stad, of in het bos, dan wil er nog wel eens een gedachte binnenwaaien. Zo ook laatst nog. Het is een kwestie van jezelf in het hier en nu terug brengen. Via je adem. Het gaat dan wel om de buik-ademhaling, die, indien nodig, eerst geoefend moet worden. Eventueel op een yoga-matje, in de zomer op het grasveld, of gewoon in je bed. Maar val dan niet in slaap. Veel mensen ademen vanuit de borst, wat gejaagd en dat is niet de bedoeling. Dan werkt het niet. De boeken en oefeningen van Thich Nhat Hanh zijn in dit opzicht heel leerzaam.

Heb je niet zoveel met mediteren, dan kan het ook anders. Gebed helpt, hoe ouderwets het ook mag klinken. Maar doe het dan wel vanuit je hart, in volle overgave, anders werkt het niet. Die goddelijke kern, die ook in jou zit, het Innerlijke Licht, die kan zijn werk doen, zodra jij tot overgave weet te komen, kan loslaten, in het hier en nu kan blijven. In sommige situaties blijkt dat niet eens nodig te zijn; het kan je ook overkomen en wist jij, dat je tot zoiets in staat zou zijn? 'You raise me up'. Ja. Ik ben benieuwd, wat Stuart Masters te zeggen heeft over de transformatie van de samenleving, al heb ik wel enige voortekenen gezien, zoals destijds bij Occupy; bij groepen als Transition Towns en EcoVrede.

* het blad Spiegelbeeld is online te vinden: www.spiegelbeeld.nl

Eén van de beelden die Stuart Masters gebruikte op de herfstbijeenkomst

Waarom QCEA?

Quaker Council for European Affairs

door Peter Spreij

(Recente ingezonden brief in de Guardian, van Andrew Lane, QCEA)

Als de NAVO de frontlinie van cyberoorlog bouwt, ([Guardian 7 november](#)), wie bouwt dan cybervrede?

De Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) - bekend om zijn ongewapende missie in Oekraïne - heeft bijna twee keer zo veel lidstaten als de NAVO, met inbegrip van zowel de VS en Rusland. Al langer dan een jaar is de OVSE bezig om vertrouwenwekkende cyber-security maatregelen te ontwikkelen om cyber-conflicten te de-escaleren. Dit in tegenstelling tot het NAVO's nieuwe 'Verbeterde Cyber-defensiebeleid', dat vergeldingsacties omvat in het kader van het gemeenschappelijke defensie principe.

Europeanen moeten werken aan een wereld waar de veiligheid iets is dat we allemaal delen, en niet iets wat we voor onszelf zoeken ten koste van anderen.

Andrew Lane (QCEA,
Brussel)

*Vrienden voor Brussel:
Binnenkort veel meer in de
komende uitgave van
Around Europe.*

Citaat uit een rapport van
de OVSE over Cyber
Security:

Wij geloven dat de tijd rijp is om de discussie uit te breiden tot gedrag tussen staten in cyberspace. Dit pleit voor het uitwerken van maatregelen die samenwerking kunnen versterken en waar mogelijk vertrouwen op te bouwen. Dergelijke maatregelen kunnen zo worden ontworpen dat ze het risico verminderen, of zorgen voor meer transparantie en stabiliteit. Wij geloven dat de OVSE, als gevestigd regulier forum voor het bespreken van concepten op het gebied van strategische veiligheid het juiste forum is. Wij denken dat een uitwisseling van nationale standpunten over internationale juridische normen in dit forum misschien uit te breiden is tot een VN discussie. Dit zou de weg kunnen zijn om een beter begrip te krijgen van het gedrag van staten in cyberspace.

Retraite 2015 Thema Licht

Retraite van 23 tot 25 januari in de St. Willibrord Abdij te Doetinchem. Aan de hand van de tekst van “the Living Spirit”, de muziek van Tony Biggin op de teksten van Alec Davison. De prachtige muziek en prachtige teksten die we als het ware willen inademen om te ervaren wat ze met ons doen. In de woorden en de muziek vinden we de beleving van een Quakerwijdingsdienst, onze drukte vooraf, ons stiller worden, onze eigen gedachten die overgaan in de leiding van God, het einde van de bijeenkomst, overgaan naar de roep van het leven van alle dag.

Je zou kunnen zeggen dat een retraite hetzelfde stramien heeft, we komen ieder van ons van onze eigen plek, hebben moeite met het stil worden, genieten van een dag helemaal stil of we worstelen er mee, maar voelen dan de steun van andere vrienden, die ons over de drempel helpen naar de stilte, naar de helende rust in onszelf die ons optilt boven onszelf uit.

Dan het afscheid, het weer terug naar het nu van ons eigen leven, hopend op het meenemen van de stilte die we hebben ervaren ook al is het maar even. In de muziek en de woorden van Tony en Alec kunnen we onze eigen ervaring naar boven laten komen: hoe ervaar ik de stilte, hoe ervaar ik zelf een wijdingsamenkomst? Welke woorden gebruik ik zelf? Verstillend, schrijvend en uitwisselend met elkaar, willen we dit thema uitwerken, waarin het woord Licht veelvuldig voorkomt.

De brandende struik is aangestoken in ons midden.

We staan samen op heilige grond in het Licht.

Licht van de Geest. Licht van de Bron.

Licht van mededogen. Licht van vergeving.

Licht van acceptatie. Licht van de Christus.

Licht van het Zaad. Licht dat wij leven.

Kinderen, kinderen van het Licht, van het Licht.

De retraite commissie nodigt je uit om, als je je nog niet hebt opgegeven, dat alsnog te doen, er is nog plaats. Je kunt je opgeven bij Wils 't Hart via e-mail: hartenhuis@planet.nl. De kosten van het weekend zijn €125, over te maken op bankrekeningnummer NL65TRIO0212377264 t.n.v.

Rel.Genootschap der Vrienden-Quakers Zwolle. Je kunt je eigen maandvergadering om ondersteuning vragen als de kosten een belemmering voor je zijn. Van harte uitgenodigd, Frieda, Wils en Marlies, de retraitecommissie.

"Onze hulp in Kenia en omringende landen": CAPI

(CAPI = Change Agents for Peace International)

door Martine Kuipers namens het Quaker Hulpfonds

Friends International Centre Church Compound, Ngong Road
P.O. Box 25690-00100 GPO
Nairobi, Kenya.

Kenia komt zelden in het Nederlandse nieuws, daardoor kunnen we denken dat het er rustig is. Toch is dat niet helemaal waar. De kleine en grote conflicten gaan door. Kenia is een land met 42 stammen en dat heeft grote effecten op het dagelijkse leven. De stammen spreken verschillende talen met het gevolg dat burens of dorpsgenoten elkaar soms niet kunnen verstaan. De gemeenschappelijke taal is Swahili, maar niet iedereen leert dat, want helaas zijn er nog steeds kinderen die niet naar school gaan. Bovendien zijn er vooroordelen over en weer, die al generatieslang duren.

Het is inmiddels alweer twee en een half jaar geleden dat ik in Nairobi achter Friends Meeting House het kantoor van CAPI binnen liep. Daar trof ik

Hannington Muchera achter zijn bureau in gezelschap van Kirstin Eskeland uit Oslo, schrijver van het Noorse Quaker Hulpfonds. Zij was bij CAPI op werkbezoek, omdat de Noorse Vrienden CAPI met grote bedragen steunen middels ontwikkelingshulp van de Noorse regering. Ik hoorde Kirstin toen ook de waarschuwing uiten, dat er ieder jaar weer een aanvraag moet worden ingediend en dat het geld niet automatisch wordt toegekend. Hannington van zijn kant bevestigde dat CAPI in heel grote mate van de Noorse financiering afhankelijk is. Ons Hulpfonds levert jaarlijks met een paar honderd euro een relatief zeer bescheiden bijdrage voor het budget wat zij nodig hebben. Maar voor ons is naar verhouding in vergelijking met de andere projecten die wij ondersteunen is dit een redelijk grote bijdrage.

Kirstin en Hannington hadden voor de volgende dag een reis gepland naar Mau Summit om daar een AVP (Alternatives to Violence Programm) training bij te wonen. Ik mocht met hen mee. De training verliep in Swahili, maar soms moest er vertaald worden in een stamtaal, omdat niet iedereen het Swahili voldoende beheerste. Hannington vertaalde voor ons in het Engels, maar hij bleef er niet de hele tijd bij. Hij moest regelingen treffen voor nog meer trainingen in deze omgeving, waar na de verkiezingen van eind 2007 heel veel strijd was geleverd. Hulpwerk valt in deze regio samen met vredeswerk.

Wij kregen achteraf van de trainers te horen, dat sommige deelnemers in hun dorp niet samen aan een activiteit zouden deelnemen en zeker niet samen

eten vanwege vijandige gevoelens. Kirstin en ik merkten dat niet, zagen iedereen enthousiast meedoen, ook met de spelletjes die tussen de serieuze oefeningen door werden gedaan. Ik herkende sommige activiteiten van de AVP cursussen die ik in Nederland had gedaan. Het is fascinerend om te zien, dat taal en cultuur niet van belang zijn, omdat mensen in hun hart worden geraakt.

Hanningtone stuurde mij onlangs een rapport waarin hij zijn bezorgdheid uit over recente ontwikkelingen in Kenia. De huidige president en vice president zijn aangeklaagd door het International Criminal Court in Den

Haag vanwege hun rol in het geweld van 2007/8. Dit slepende proces hangt boven de samenleving. Deze twee mannen vertegenwoordigen de twee grootste partijen, met leden van de twee grootste stammen. Stam en politieke partij zijn zeer verstrengeld. Het gevoel bestaat dat leden van de 40 andere stammen, die tegelijk de oppositie partijen vormen in het parlement, steeds meer naar de marge geschoven worden, uit publieke functies worden gezet, minder banen krijgen en van hun land worden verdreven. Dit geeft frictie in de samenleving, roept onvrede op. Verkiezingsbeloftes worden niet nagekomen en ook NARA wordt niet nageleefd: tijdens de gewelddadigheden van begin 2008 heeft Kofi Annan bemiddeld resulterend in het National Accord and Reconciliation Agreement. Er werden afspraken vastgelegd over grondwetsherziening, wetswijzigingen, reorganisatie van de politie en herstel van grondbezit. Bijna 7 jaar later is er te weinig veranderd, de frustratie neemt toe.

In het Kenya Program van CAPI wordt gewerkt aan training en begeleiding van dorpsoudsten, jeugdleiders, plaatselijke ambtenaren en vrouwengroepen. Zij kunnen sleutelfiguren zijn als het gaat om meningsvorming. Zij kunnen leren te bemiddelen in conflicten en vredestichters zijn. Leren overleggen en onderhandelen zijn ook wezenlijke instrumenten om het democratisch proces te versterken. Bovendien is er behoefte aan vrijwilligers die geschoold zijn in bemiddeling, trauma verwerking, het vormen van steungroepen, als gespreksleiders en onderhandelaars ten behoeve van de mensen die nog steeds in hun eigen land in vluchtelingen kampen wonen, van hun grond verjaagd zijn of dreigen verjaagd te worden. Hannington heeft hiervoor cursusmateriaal verzameld. Sommige vrijwilligers hebben zoveel ervaring met AVP, dat ze prima kunnen doorstromen naar andere programma's. Hannington wil ook vredeslessen organiseren in middelbare scholen. Hij wil de politici ondersteunen die kunnen aandringen op de wetwijzigingen. Ideeën genoeg, maar helaas ontbreekt het aan geld. Dit jaar heeft de Noorse regering de subsidie aanvraag voor CAPI helaas niet weer gehonoreerd. De fondsen zullen ergens anders vandaan moeten komen. Misschien ook gedeeltelijk van ons?!?!? Hoeveel schepjes/scheppen kunnen wij er bovenop doen? Dat is de vraag die nu op ons bordje ligt. De subsidieaanvraag betrof een groot bedrag, wij kunnen slechts een paar steentjes bijdragen, maar alle beetjes helpen. Het trainingswerk wordt door vrijwilligers gedaan. De laatste jaren is veel aandacht, tijd en energie besteed aan de opleiding van deze mensen. Het zou zonde zijn als deze investeringen verloren gaan. Voor bescheiden bedragen kunnen cursussen gegeven worden in een dorp, een sloppenwijk, bij een vrouwenvereniging, op een school. Ieder stukje continuïteit is winst.

Quaker Service Norway (QSN) heeft in overleg met de deelnemers aan CAPI gekozen voor een tweedeling, een tweesporen beleid. Het Kenia programma van CAPI wordt voortaan geacht zijn eigen fondsenwerving te verzorgen. De Vrienden in de omringende landen doen ook AVP trainingen, trauma verwerking e.d., maar hebben minder ervaring en behoeven meer hulp. Daarom heeft QSN voor hen een nieuwe subsidie aanvraag ingediend bij een ander ministerie in Oslo (ontwikkelingshulp i.p.v. buitenlandse zaken). In de tussentijd hebben CAPI, CAPI Kenia programma en QSN wel grote gaten in de begrotingen. Zij kloppen aan onze deur middels emails en Skype.

Wie helpt? Bijdragen zijn zeer welkom op het nummer van het Hulpfonds, NL19 INGB 0000 220644 t.n.v. Religieus Genootschap der Vrienden, Quakers, te den Haag. al of niet met specificatie van de bestemming.

Stop de wapenhandel

Minister van Defensie Hennis gaat in februari 2015 met de Nederlandse wapenindustrie naar de grote wapenbeurs IDEX in Abu Dhabi. Terwijl het Midden-Oosten in brand staat. Gewapende conflicten, mensenrechtenschendingen en binnenlandse repressie zijn aan de orde van de dag.

Stop Wapenhandel vindt wapenverkoop aan het Midden-Oosten en deelname aan de IDEX wapenbeurs onverantwoord. Nederland moet zich richten op vrede, veiligheid, democratie en rechtvaardigheid. Ook in het Midden Oosten. Nog meer wapens zullen dat nog moeilijker maken. Cynisch dat Nederland enerzijds militairen stuurt (Mali, Turkije, Irak) naar mede door ongecontroleerde wapenhandel gevoede conflicten, en anderzijds in de regio wapens wil verkopen.

Wij roepen de regering op deze missie te annuleren en wapenexport naar het Midden-Oosten te stoppen. Teken nu de petitie! ga naar

www.stopdewapenhandel.org

Nederland sluit zich aan bij eerste Internationale Wapenhandelsverdrag

bron: website Pax (IKV Pax Christi) 19-12-2014

Nederland heeft zich aangesloten bij het eerste internationale Wapenhandelsverdrag, het Arms Trade Treaty. Op 24 december treedt het verdrag in werking.

Met deze stap onderstreept Nederland de noodzaak van een betere controle op de wereldwijde handel in conventionele wapens. Het Wapenhandelsverdrag, dat op 2 april 2013 bij de Verenigde Naties werd aangenomen, is er op gericht om burgers in conflictgebieden en in repressieve landen te beschermen tegen ongereguleerd gewapend geweld. Nederland is de 60ste regering die het verdrag zal ratificeren. Sinds april 2013 hebben 128 landen het verdrag ondertekend. Na ondertekening volgt doorgaans ratificatie, waarmee staten de bepalingen van het verdrag opnemen in nationale wet- en regelgeving.

PAX voerde samen met Amnesty International en Oxfam Novib jarenlang campagne voor een sterk, verdrag en verwelkomt de ratificatie door Nederland. Wim Zwijnenburg van PAX: “Staten hebben met dit verdrag de mogelijkheid om andere staten aan te spreken en actie te ondernemen om wapenexport naar conflict- en repressieve landen tegen te gaan. Dit zal bijdragen aan een sterke internationale norm voor wapenexport waarbij mensenrechten en het internationaal humanitair recht leidend zullen zijn.”

Omdat al meer dan 50 lidstaten het verdrag hebben geratificeerd is het wapenhandelsverdrag op 24 december 2014 in werking getreden, waarna het onderdeel wordt van internationale wetgeving. Na deze datum kunnen landen het verdrag niet meer ondertekenen en kunnen landen alleen nog toetreden om officieel verdragspartij te worden.

Mensenrechtenschendingen.

Ongecontroleerde wapenhandel leidt jaarlijks tot de dood van honderdduizenden onschuldige burgers. Vele miljoenen mensen raken gewond of slaan op de vlucht door gewapend geweld. Het verdrag verbiedt de export van wapens als duidelijk is dat deze zullen worden misbruikt voor het plegen van genocide, misdaden tegen de menselijkheid, of voor oorlogsmisdaden. Ook mogen dergelijke wapens niet worden geëxporteerd als er een substantieel risico bestaat dat deze zullen bijdragen aan ernstige schendingen van de mensenrechten. Het verdrag verplicht landen een grondige risicoanalyse te maken van de beoogde wapenoverdracht. De noodzaak van meer controle op de wapenhandel wordt dagelijks onderstreept, zoals blijkt uit wapenexporten naar brandhaarden zoals Irak, Syrië en Zuid-Soedan. PAX, Amnesty International en Oxfam Novib roepen overheden op wapenleveranties naar Syrië en Zuid-Soedan stop te zetten, en in het geval van Irak voorzorgsmaatregelen te treffen zodat wapens niet in de verkeerde handen terechtkomen.

Amnesty demonstratie voor Controlarms

Zendbrief van de Duitse Jaarvergadering

vertaling Hadewijch Touwen

van het Religieus Genootschap der Vrienden in Bonn, 2 tot 5 oktober 2014

Vanuit de 84e Duitse Jaarvergadering, die van 2 tot 5 oktober 2014 plaats vond op de Venusberg in Bonn met als thema "Wat kun jij zeggen - wat kunnen wij zeggen?" groeten wij jullie wereldwijd, Vrienden en Vriendinnen! We waren met ons 170-en, waaronder 35 jongeren en kinderen en ook 13 vertegenwoordigers en gasten.

In dit jaar gedenken we het begin van twee wereldoorlogen. Bovendien viert Duitsland de 25e "verjaardag" van het vallen van de muur. En weer zijn het wereldschokkende, verbitterde conflicten en hun dreigende gevolgen die ons samenzijn overschaduwden. Voor ons gevoel wordt onze pacifistische houding uitgedaagd en we bezinnen ons op onze wortels als vredeskerk. Met het project AVP (Alternatieven voor Geweld Project/Alternative to Violence Project) kunnen Quakers nu sinds meer dan 20 jaar een lichtpuntje geven voor een rechtvaardigere, vreedzamere samenleving. Wij zijn dankbaar voor het werk van Vrienden hiervoor en verheugen ons erover dat we als Jaarvergadering een klein steentje kunnen bijdragen.

De Richard Cary Vorlesung (de jaarlijkse lezing tijdens de Duitse JV) werd dit jaar gedaan door onze Vriend Neithard Petry, die jarenlang in de ontwikkelings-samenwerking heeft gewerkt. Hij bemoedigde ons met zijn verhaal getiteld "Wat kan ik zeggen?" met gedachten uit zijn godsdienstfilosofische "werkplaats". Hij nodigde ons uit om ons te richten op de verblijdende en hoopgevende tekenen voor een geweld-armere ontwikkeling binnen de mensheid. Hij liet ons zien welke krachten vrijkomen, als je vertrouwt op en vol levensvreugde werkt aan het welbevinden van allen. We mogen erop vertrouwen dat ons handelen vruchten zal dragen, zelfs als we "maar kleine broodjes bakken". Gereedschappen daarvoor zijn oplettendheid, morele principes, verstand en vertrouwen op leiding door de "Grotere Wijsheid".

Neithard Petry

We merkten hoe uit onze zoektocht naar een nieuwe oriëntering in ons gemeenschappelijke vredeswerk nieuw vertrouwen groeit.

Duitse Jaarvergadering bij Bonn

We luisterden naar stukjes van 21 zendbrieven uit allerlei delen van de wereld en we wensen onszelf nog veel meer persoonlijke uitwisseling toe met alle Vrienden, in een wereld van mensen die dichter naar elkaar toegroeien.

Vanuit een gemeenschappelijk gevoel van verantwoordelijkheid voor vrede, gerechtigheid en heelheid van de schepping, zenden wij hartelijke Vriendengroeten,

Sabine Alvermann
Horst-Dieter Breuer
schrijvers

duimenkring in een AVP cursus in een gevangenis

De dappere Obadiah

door Brinton Turkle
vertaling Jan Ramaker

Obadiah Starbuck is een Quaker-jongen van zo'n 7, 8 jaar, die zo'n honderd jaar geleden op het eiland Nantucket voor de kust van de Verenigde Staten woonde. Daar maakte hij een aantal belevenissen mee die in een serie boekjes met prachtige illustraties zijn vastgelegd. Marianne Boelsma ontdekte deze boekjes toen zij enige jaren geleden in Philadelphia was. Zij bracht ze voor de kinderen van de Nederlandse Jaarvergadering mee .

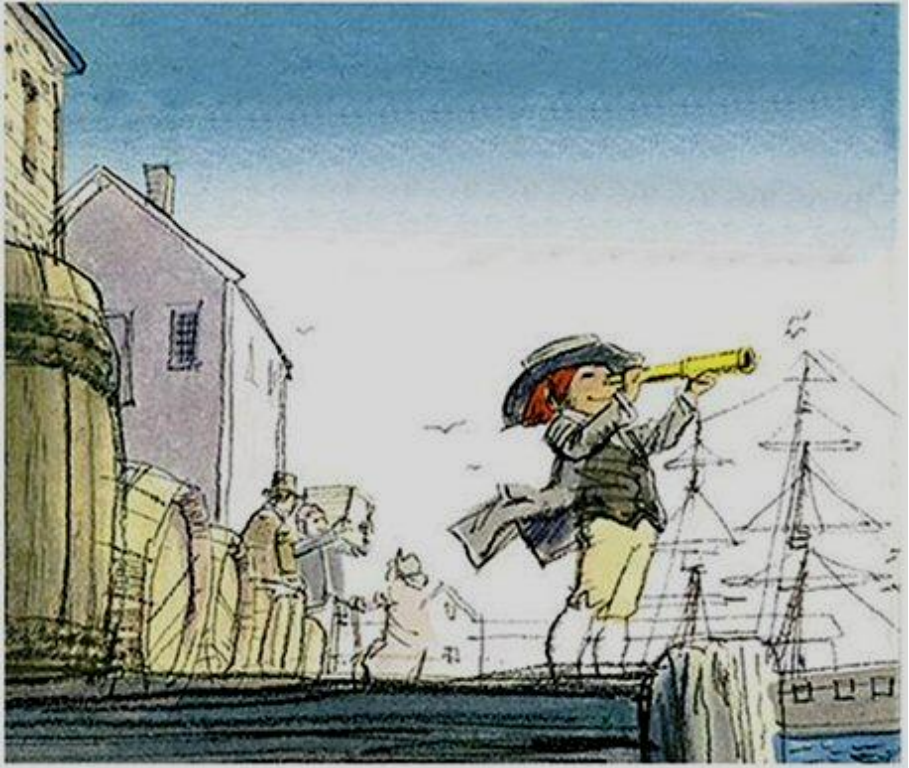

Obadiah Starbuck rende naar huis met zijn nieuwe verrekijker onder zijn arm. Het was zo'n verrekijker als je wel eens op plaatjes van zeerovers ziet: Hij is gemaakt van blinkend gepoetst koper en je kan er met één oog door kijken.

De rest van de familie: Vader, Moeder, Mozes, Asa, Rebecca en Rachel, zijn netjes op z'n zondags gekleed onderweg naar de Quaker samenkomst. Feitelijk zou Obadiah tussen Rebecca en Rachel in moeten lopen. De nieuwe verrekijker was zijn verjaardagscadeautje. Toen Obadiah probeerde hem mee te nemen naar de samenkomst zei Vader: "Nee." Daarom moest Obadiah naar huis terug rennen om die mooie kijker weg te leggen. Op de Eerste Dag (zo noemen sommige Quakers zondag) gaan alle Quakers op het eiland Nantucket naar de Wijdingssamenkomst. In het Meeting-huis zitten de mannen aan de ene kant en de vrouwen aan de andere. Toen Obadiah aankwam was de samenkomst al begonnen. Hij ging op een van de houten banken aan de mannenkant zitten. De wijdingssamenkomst duurde lang en was stil. Soms stond er een Vriend op om een stuk uit de bijbel voor te lezen of

om over God te praten. Obadiah probeerde aan God te denken, maar het was makkelijker om aan zijn mooi blinkende nieuwe verrekijker te denken. Een vlieg zoemde tegen het zonbeschenen venster en opeens wist Obadiah wat hij wilde worden als hij groot was!

Hij wilde piraat worden. Hij wilde een onverschrokken piraat worden, die de zeeën afschuurde en die kisten vol schatten op geheime plekken verborgen had.

Obadiah Starbuck, de Schrik van de Zeven Zeeën! OBADIAH de ONVERSCHROKKENE!

Als Obadiah zijn nieuwe verrekijker niet mee mocht nemen naar de samenkomst dan nam hij hem tenminste op alle andere plaatsen mee: Hij had hem onder zijn arm als hij langs de scheepswerf liep en hij had hem bij zich als hij naar bed ging en hij nam hem zelfs mee aan tafel. Tijdens het avondeten kon hij het niet voor zich houden: "Als ik groot ben weet ik wat ik worden wil: Ik wil piraat worden!"

Moses brulde van het lachen: "Wie heeft er ooit gehoord van een Quaker piraat?"

"Misschien zou hij een Vriendelijke zeerover kunnen worden," zei Moeder. Iedereen lachte.

Vader zei: "Ik geloof niet dat er ooit iemand uit de familie Starbuck piraat geworden is, Obadiah, maar als dat het is wat je werkelijk wil dan hoop ik dat je een goede piraat zult worden."

Op een regenachtige dag vroeg Rachel, zijn jongste zusje, aan Obadiah om Vadertje en Moedertje met haar te spelen.

"Nee, zei Obadiah beledigd, "ik ben veel te groot om Vadertje en Moedertje met je te spelen."

In de zitkamer hadden Moses en Asa net de kist met het hout voor de kachel bijgevuld. Rebecca veegde het kleed.

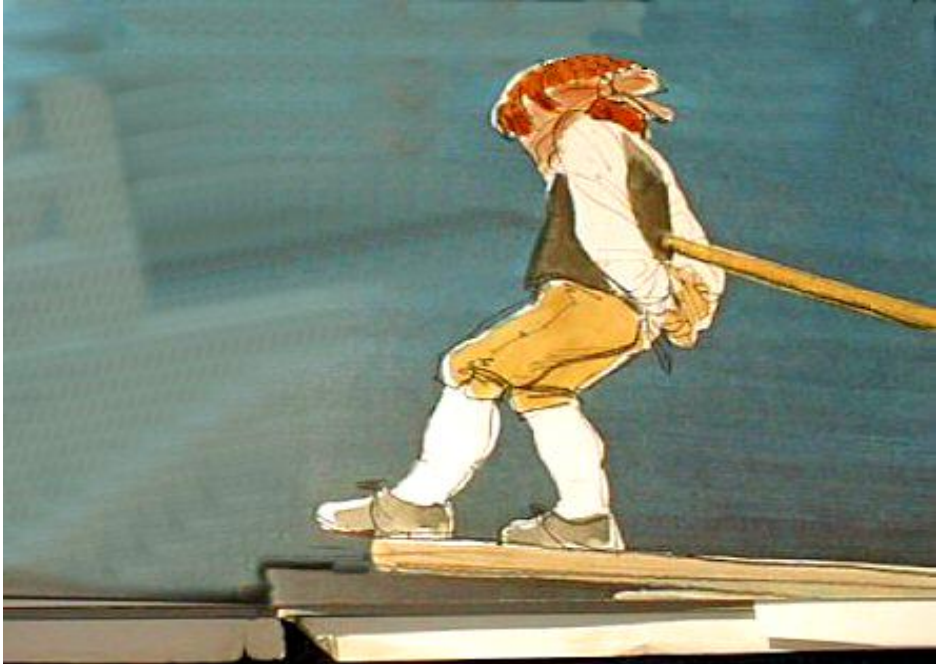
"Laten we zeerovertje spelen," stelde Obadiah aan de grotere kinderen voor.

"Goed," zei Asa. "Om te beginnen nemen Moses en ik je gevangen!"

De jongens waren groter dan Obadiah en bovendien waren ze met z'n tweeën. Rebecca haalde een touw en een doek. Obadiah werd vastgebonden en geblinddoekt. "We stoppen je in het vooronder," zeiden ze.

"Zo speel je geen piraat!", schreeuwde Obadiah.

"O ja, hoor," antwoordden ze, "zo gaat het ook!" en ze stopten hem in de bezemkast en deden de deur dicht.

Piraten zijn dapper en huilen niet. Maar Obadiah was bang en moest feitelijk wel huilen.

Hij probeerde de kast open te duwen, maar iemand hield de deur dicht.

"Houwen zo, maatje! Zullen we die hond kielhalen of zullen we hem aan de hoogste ra laten bungelen?"

Dat klonk niet alsof Moses dat gezegd had.

"Nee, we sturen hem naar de haaien. Leg de plank maar uit."

Dat klonk ook niet als Asa.

Toen klonk er een schuifelend geluid en eindelijk werd de kastdeur opengemaakt. Hij werd geduwd en er werd aan hem getrokken totdat hij op een soort plank stond.

"Lopen!" zei iemand.

Hij bewoog zich niet.

"Prik hem eens met een harpoen!"

Hij werd met iets tussen zijn ribben gepord en hij werd gedwongen om vooruit te lopen tot het eind van de plank. En toen....., en toen moest hij naar beneden springen

Henk van de Rest

door Marlies Tjallingii

Geboren te Dordrecht 25 maart 1934 en overleden te Winterswijk 10 december 2014.

Dinsdag 16 december namen we afscheid van Henk van de Rest in het crematorium in Aalten. Na een lang ziekteproces is hij verlost uit zijn lijden. Lenie zijn vrouw heeft al die tijd aan zijn zijde gestaan. Zij kreeg daarbij veel steun en liefde van de verpleging in het huis waar hij werd verzorgd. Zij voelt het als een bevrijding dat hij is overgegaan, het was een hele zware tijd voor haar.

Bij het binnenkomen in het crematorium hoorden we vogelgeluiden. Henk was een echte vogelaar en ging vaak vroeg op pad om naar vogels te luisteren. De pastoraal werker begeleidde de afscheidsbijeenkomst en deed dat op een waardige manier. Hij vertelde over het leven van Henk, waardoor ik weer nieuwe dingen hoorde die ik niet van hem wist.

Tijdens de wijdingssamenkomst op zondag 14 december stond de kaart van het overlijdensbericht op de tafel in het midden. Op de buitenkant stond een ijsvogel, een beetje wazig, op de binnenkant dezelfde ijsvogel, maar dan helemaal helder en scherp. Een prachtig symbool van hoe Henk in de laatste jaren van zijn leven steeds minder scherp werd en niet meer aanspreekbaar was.

De zin op de kaart sloot hierbij aan:

Hij kan weer lopen door grazige weiden, want zijn ogen kunnen de schoonheid weer zien en zijn geest is weer helder.

We (Sytse en ik) beloofden Lenie om eens langs te gaan om te horen over het leven van Henk, zodat we een volgende keer in de Vriendenkring een beschrijving van zijn leven kunnen geven.

Schipholwakes

Waken bij de migrantengevangenis Schiphol

Iedere tweede zondag van de maand van 14.00 tot 15.30 uur

In deze gevangenis naast de startbaan zitten veel mensen die niet in Nederland mogen (ver)blijven omdat ze niet over voldoende papieren beschikken. Met deze wakes willen we een teken van solidariteit aan de migrantengevangenen geven. Ook willen we duidelijk maken dat wij grote vragen hebben bij het opsluiten van mensen die niets misdaan hebben.

Verdere informatie op:
www.schipholwakes.nl

er bestaan geen
onwettige mensen

er bestaan
onmenselijke wetten

waken bij migranten
gevangenis schiphol

iedere tweede zondag van de maand
van 14.00 tot 15.30 uur

www.schipholwakes.nl

De wakes zijn bij het JC Schiphol, Duizendbladweg 100, Bodhoevedorp van 14.00 - 15.30 uur. Dit gevangenis is per openbaar vervoer bereikbaar. Er wordt ook gezamenlijk naartoe gereden met auto's. Vertrek om 13.30 uur vanaf NS Station Amsterdam Zuid (naast restaurant Wagamama, Zuidplein 12).

Kijk voor u komt eerst voor het laatste nieuws op www.schipholwakes.nl of bel 06 - 3029 5461.

Geen mens is illegaal

SCHIPHOLWAKES LIJDENSTIJD 2015

18 februari

Asuwoensdag
Religieuzen voor Vluchtelingen,
Catholic Worker Amsterdam
& Christian Baptist Church

22 februari

Dominicuskerk, Keizersgrachtkerk
& Studentenekklesia (A'dam)

1 maart

Evangelische Broeder Gemeente,
Doopsgezinden & Lutheranen

8 maart

Stem in de Stad Haarlem
& kerken uit de Haarlemmermeer

15 maart

SPA020, Via Nova & Vineyard

22 maart

Karmelitaanse familie in Nederland

29 maart Palmzondag

Kerken uit Amsterdam-Oost

3 april Goede Vrijdag

Franciscaanse Vredeswachter

5 april Pasen

Oecumenisch Vuur

Pelgrimage Van Gerechtigheid en Vrede

door Kees Nieuwerth

Uit: Oecumenisch Bulletin 2-2014, Raad van Kerken in Nederland.

Onlangs hield Hielke Wolters, adjunct-secretaris generaal van de Wereldraad van Kerken, een inleiding in Hengelo over de assemblee in Busan en de oproep van de Wereldraad tot pelgrimage. Kees Nieuwerth vertelde over de manier waarop de Raad van Kerken in Nederland vorm en inhoud denkt te geven aan het thema 'Pelgrimage'. Daarna had Kees een gesprek met Hielke Wolters over waartoe het project moet leiden.

Logo Wereldraad bij het thema pelgrimage

Wat is de Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede?

Het is een van de meest uitdagende en inspirerende besluiten van de assemblee, die oproep om deel te nemen aan een Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede. In de woorden van de boodschap van de assemblee: 'Uitgedaagd door onze ervaringen in Busan dagen wij jullie uit om je Godgegeven talenten in te zetten voor transformerende activiteiten.' Kort gezegd: je wordt gevraagd je in te zetten voor veranderingen die nodig zijn om echte gerechtigheid en vrede te bewerkstelligen. Het is een uitnodiging aan gelovigen, gemeenten, lidkerken en de internationale oecumenische gemeenschap als geheel om mee te doen aan die pelgrimage. Het is ook een andere manier om samen te werken aan eenheid. Niet zozeer in termen van orthodoxie (theologisch), maar veeleer in die van orthopraxie: (het juiste handelen) samen werken aan de Missio Dei, bouwen aan het Koninkrijk.

Wat is de ambitie van het project?

Dat de kerken in onderlinge verbondenheid strijden tegen onrecht en onvrede. Dat kerken overal - in hun eigen specifieke context - werken aan gerechtigheid en vrede. Dat we onze ervaringen de komende jaren uitwisselen en van elkaar kunnen leren. Dat dit leidt tot meer eenheid en geloofsverdieping.

Wat kunnen plaatselijke kerken en raden doen?

Hun situatie, hun eigen context analyseren en bespreken. Waar is ook hier sprake van onrecht en onvrede? Daarop reflecteren vanuit het geloof en zich inzetten voor veranderingen. De veranderingen die je wilt, zelf te zijn, door zelf ook rechtvaardigheid en vrede vóór te leven als gemeenschap van gelovigen.

U hebt in Hengelo gezegd: ‘Het is geen campagne.’ Wat bedoelt u daar precies mee?

Eerdere projecten van de Wereldraad noemden we programma of decade, maar dat is eigenlijk een woordgebruik dat we leenden van de Verenigde Naties, de internationale politiek. We hebben bewust gekozen voor een begrip dat meer eigen is aan de kerken, aan de spiritualiteit, aan de oecumene: pelgrimage. Het heet ook niet Pelgrimage voor, maar van Gerechtigheid en Vrede. Het beeld dat de Wereldraad daarbij heeft, is dat van Psalm 85 waar gerechtigheid en vrede elkaar kussen en omarmen.

Klaas van der Kamp (secretaris Raad van Kerken) pleit voor een spirituele insteek van de pelgrimage. Bent u het daarmee eens?

Ja en nee. Ja, het begint bij een spirituele insteek, pelgrimage is een spiritueel begrip. Het samen op weg gaan kan tot geloofsverdieping leiden en tot het opnieuw geven van zin en richting aan ons leven als gelovigen en gemeenschappen. Maar er is ook een profetische dimensie, die van het zich uitspreken tegen onrecht en oorlog, en een oecumenische dimensie, die van het verder ontwikkelen van geloofsgemeenschap tussen de lidkerken van de Wereldraad.

Het gaat om een Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede.

Wat voegen die begrippen gerechtigheid en vrede toe? In verschillende delen van de wereld verkeren de kerken te midden van conflictsituaties. Die moeten we zien te overstijgen door samen te werken aan gerechtigheid en vrede. Bovendien mogen we toch stellen dat dit tot het wezen van de kerk behoort, het bouwen aan het koninkrijk Gods? In die zin kunnen we dus ook zeggen dat door de jaren heen het beleid van de Wereldraad steeds gericht is geweest op gerechtigheid en vrede, kijk maar naar het conciliair proces. Er is dus sprake van consistentie in het beleid van de kerken. Waarbij in het kader van de pelgrimage voor de Wereldraad de komende tijd het ondersteunen van kerken in conflictgebieden (Oekraïne, Midden-Oosten, Zuid-Soedan, Congo) en klimaatverandering/ecojustice belangrijke prioriteiten zullen zijn.

Wanneer is de pelgrimage wat u betreft geslaagd?

Wanneer de kerken in de loop van deze pelgrimage hun onderlinge gemeenschap versterken, samen getuigen van hun geloof en dat uiten in daden van rechtvaardigheid en vrede, en komen tot inspirerende en vernieuwende manieren om hun boodschap aan de wereld uit te dragen. Meer informatie over pelgrimage is te vinden op: www.raadvankerken.nl door in te typen in het vakje onder Contact| Zoek | Log in de tekst "Pelgrimage voor gerechtigheid en vrede".

De Raad van Kerken heeft een Taakgroep Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede ingesteld en Kees Nieuwerth als trekker daarvan benoemd. Deze Taakgroep dient die Pelgrimage voor oecumenisch Nederland vorm en inhoud te geven de komende jaren.

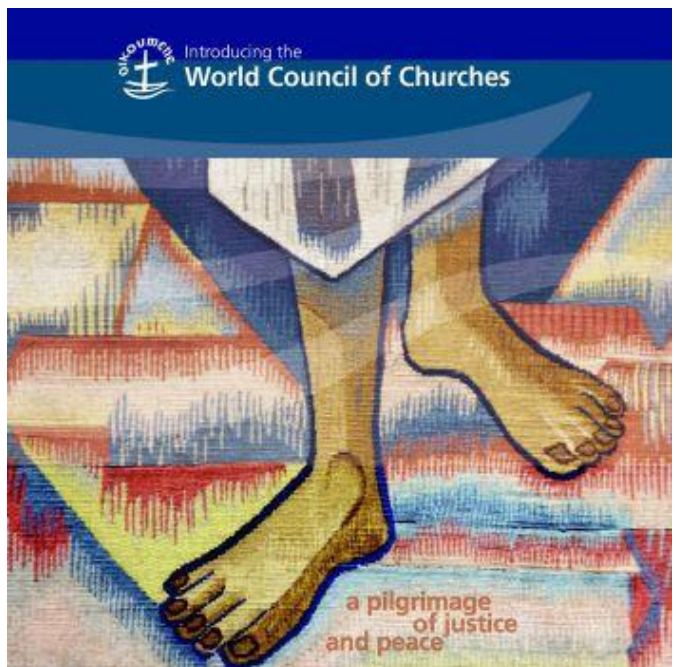
Als eerste zal volgend voorjaar rond 21 maart (internationale dagen tegen racisme en discriminatie) een bijeenkomst van jongeren uit de lidkerken, de Evangelische Alliantie, Pax, Kerk en Vrede, Justitia et Pax en de Taizégemeenschap worden gehouden. Doel is dat vooral jongeren hun zegje doen wat er door de Raad in het kader van die Pelgrimage de komende jaren ondernomen zou moeten worden.

In het najaar zal rond 21 september 2015 (internationale dag van de vrede), op zondag 20 september een Pilgrimage4Peace, een oecumenische vredeswandeling, gehouden worden in Den Haag (van het Centraal station naar het

Vredespaleis) onder het motto *oorlog illegaal verklaren!*

Dit in nauwe samenwerking tussen de landelijke Raad en de Haagse Raad van Kerken.

Vrienden: noteer die Pilgrimage4Peace vast in jullie agenda! Vriendengroeten,
Kees

Indrukken Peace and Service Consultation (EMES), Kortenberg

door Johannes Berger

Brussel 28 – 30 november 2014

Dit jaar mocht ik opnieuw deelnemen aan de Peace and Service Consultation namens het Quaker Hulpfonds. Dit is een persoonlijk verslag van mijn eigen impressies van het weekend. Voor wie daarin geïnteresseerd is, is een compleet verslag beschikbaar via EMES. Europe and Middle East Section of Friends World Committee for Consultation, een soort wereld Quaker raad) Bij aankomst in de avond, viel ik midden in de kennismakingsronde. Op een paar gezichten na, allemaal nieuwe mensen en namen. Uit Rusland, Georgië (met familie in Oekraïne), Zweden, Ierland en alles er tussenin zo 'n beetje. Het Zuidelijke Europa en Midden Oosten zoals altijd redelijk 'ondervetegenwoordigd'.

De volgende ochtend begonnen we met stilte en afstemming op 'dat van God in ons'. Ik voel veel vreugde, vrede, ontspanning door me heen gaan als iemand zegt dat het niet gaat om ecologische of economische kennis, maar om de vraag of we kunnen huilen met wie huilen, en lachen met wie lachen. We leven al in het Koninkrijk van God, hier en nu. Het is in ons, het is onder ons!

We zaten in de Ridderzaal van de Abdy Kortenberg en werden ook letterlijk omringd door 4 ridders: harnassen, waarin de denkbeeldige ridders nog voortleefden, bewaakten ons met opgeheven zwaarden. Het is wel een aparte ambiance voor een Quaker meeting over vrede! In ieder geval brengt het mij tot een besef dat we nu in veel vrediger tijden leven dan dat riddertijdperk. Ondanks het feit dat het nieuws vaak bol staat van geweld en oorlog overal ter wereld, de kans dat de mens door geweld om het leven komt is globaal gezien veel kleiner dan decennia, eeuwen, duizenden jaren geleden! Serieuze wetenschappers hebben daar diepgaand onderzoek aan gewijd. Zij beweren: er is een beweging naar toenemende vrede door de geschiedenis heen waar

te nemen. Dit weekend gaan we het ook hebben over de klimaatproblemen, en juist dat lijkt mij nu een grote (potentiële) bedreiging voor de hedendaagse wereldvrede, en misschien nog het meeste voor de kwetsbaarste gebieden. Dus geen zwaarden, en zelfs niet kogels (hoewel we daar zeker van te duchten hebben), maar CO₂ lijkt de grootste bedreiging te vormen voor onze toekomst.

Het programma heeft veel te bieden dit weekend, een aaneenrijging van interessante verslagen en presentaties.

Uit Engeland krijgen we een verslag van de toenemende propaganda op publieke scholen rond het leger; het zijn verkapte wervings-campagnes. Het materiaal dat daartoe gebruikt wordt door de overheid is eenzijdig:

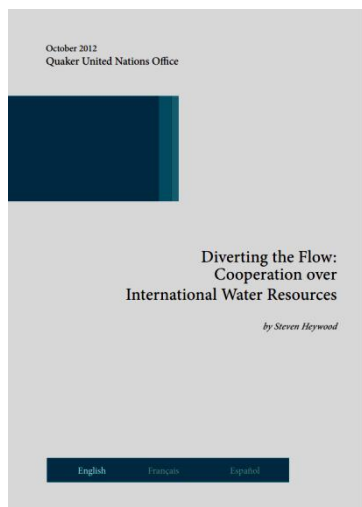
propaganda voor het leger in de UK

oorlog wordt gepresenteerd als een mooi avontuur en opwindende actie, een jongensdroom: uit helikopters springen, aan touwen hangen, etcetera; de in Engeland zelf ook zeer controversiële oorlogen in Afghanistan en Irak worden niet genoemd in het materiaal; oorlog zelf wordt valselijk voorgesteld als het helpen van mensen; het doden van mensen, geweld en conflict worden niet genoemd.

Dergelijke promotie van geweld is voor de Engelse Quakers genoeg reden om eigen materiaal als tegengif te ontwikkelen en dit, eveneens breed, te verspreiden onder publieke scholen. In het materiaal wordt meer geschiedenis gegeven, een evenwichtiger beeld van oorlogvoering geschetst, en er wordt stilgestaan bij alternatieve vormen van conflicthantering.

Er waren verder presentaties over een bezoek aan Gaza, over de oorlog in Oekraïne met aangrijpende beelden, over het werk van Church & Peace (wat iets anders blijkt te zijn dan Kerk en Vrede) en een korte ronde van de drie vertegenwoordigers van Quaker Council for European Affairs (QCEA). Wat mij aansprak in een van deze laatste verhalen, van Tim Harman, was de observatie dat de EU aanvankelijk is gestart als een vredes-project: door de banden tussen de EU-landen te versterken, de wederzijdse belangen te vergroten, kan oorlog voorkomen worden. Mede daardoor kennen we in de EU nu al drie generaties lang vrede. De NAVO wordt tegenover de EU gesteld als de 'harde hand', waar je de EU kunt zien als de 'zachte hand'. Zo

was het. Maar hierin ziet QCEA verandering komen, zij nemen militarisering waar in de EU. De EU bemoeit zich met het conflict in de Oekraïne, en zij stellen recent gelden beschikbaar voor gemeenschappelijk (tussen lidstaten) militair onderzoek. Dit is een treurige ontwikkeling. En, tenslotte, het klimaat dan. De Quaker United Nations Office (QUNO) vertegenwoordiger, Diane Hendrick, is milieu-expert en geeft een uitgebreide en zeer goed geïnformeerde en heldere presentatie. De focus van haar verhaal is op de effecten van klimaat op spanningen en mensenrechten rond water, voedsel en uitputting van natuurlijke hulpbronnen. QUNO stelt de gangbare overtuiging, dat spanningen rond natuurlijke hulpbronnen tot gewelddadig conflict moeten leiden, expliciet aan de orde. Haar boodschap is dat legitieme en onvermijdelijke conflicten over water of grondstoffen tot samenwerking en eerlijke afspraken kunnen leiden, tot een win-win situatie voor betrokken partijen. Het werk van QUNO heeft zich aanvankelijk vooral gericht op problemen rond water, en is later uitgebreid naar voedsel en grond. QUNO tracht verbinding tussen vrede, mensenrechten en milieu aan te brengen. Diane geeft een paar voorbeelden van situaties die QUNO rond water heeft bestudeerd. In enkele gevallen heeft schaarste van water wel tot gewelddadige conflicten geleid (bijvoorbeeld het Israël en Palestina conflict, of de Darfur-oorlog in West Soedan). Dit heeft echter te maken met een veelheid aan complexe factoren als etniciteit, ongelijkheid, hongersnood, religie of uitsluiting – en zeker niet met water alleen. De ontzegging van toegang tot water kan in zulke situaties als wapen worden ingezet. Aan de andere kant is er de positieve ervaring van bijvoorbeeld India en Pakistan. Deze landen leven al vele jaren met elkaar in conflict, maar hun waterovereenkomst respecteren zij. Op den duur zou deze samenwerking mogelijk kunnen dienen als basis voor samenwerking ook op andere terreinen. Dit inzicht maakt me blij; het geeft hoop in een wereld waarin sprake is van toenemende angst voor onder andere klimaat, economische of ecologische rampspoed en catastrofe. Het reguliere antwoord van gevestigde (super)machten is om zich te wapenen, letterlijk en figuurlijk, om toegang tot grondstoffen – lees: economische groei en het goede leven – te garanderen. Maar dit klassieke antwoord, van militaire actie, voldoet niet echt meer in een nieuwe eeuw. En geweld is al zeker niet het noodzakelijke antwoord op conflict over water

QUNO Rapport over waterverdeling

of grondstoffen schaarste. Conflict kan heel goed het begin zijn van samenwerking en vrede, en tevens de weerbaarheid van lokale gemeenschappen en landen versterken. Een hoopgevend perspectief voor een wereld, een *global village*, die steeds meer verbonden is en waarin alles met alles samenhangt!

Voor wie hier meer over wil weten, op de website van QUNO (www.quno.org) is een tweetal documenten te vinden ('Diverting the flow, cooperation over International water resources' en 'Building peace through water, land and food') die ik warm kan aanbevelen.

Het was een vruchtbaar weekend, waarin de nodige zaadjes zijn gezaaid tijdens de vele inspirerende (persoonlijke) gesprekken en uitwisselingen, en waar ik met plezier op terugkijk. We kunnen wellicht nog wel wat leren, en ons in ieder geval laten inspireren, voor ons eigen (vredes) werk van dat wat er in andere landen en Quaker organisaties gebeurt op het gebied van armoede, militarisering, NAVO, klimaat, etcetera.

muziek maken en genieten tijdens de conferentie

vliegers maken en oplaten met teksten als vrijheid en 5 talen

Geweldloosheid en geloven met IS voor de deur

ingezonden door Kees Nieuwerth

Kerk en Vrede is een vereniging van mensen die zich inzetten voor ontwapening en

geweldloosheid. Regelmatig spreken we ons uit over actuele kwesties.

IS: Vanuit een auto worden voorbijgangers neergemaaid. Op de achtergrond martiaal Arabisch gezang. Journalisten in oranje overalls spreken hun eigen doodsvonnis uit, daarna zoekt een zwaard. Allahu Akbar...

Je eerste reflex: hier is geen kruid tegen gewassen. Alleen geweld kan een antwoord zijn. 'Pacifisme is geen optie', schreef daarom een vroegere voorman van de kerkelijke vredesbeweging. Kerk en Vrede graaft dieper: geweld heeft altijd een voorgeschiedenis en roept meer en volgend geweld op, en vergroot achterliggende problemen. Gewelddadige westerse interventies in het Midden Oosten hebben tot dusver niets opgelost.

Pleit Kerk en Vrede dus voor nietsdoen? Nee. Een pacifist is geen 'passivist', maar een activist die realistische en lastige vragen stelt bij geweld, ook als dat verbonden wordt met goede bedoelingen. Een pacifist zoekt alternatieve geweldloze strategieën tegen onrecht.

Alvorens te besluiten tot militaire interventie zouden interventies uit het verleden geëvalueerd moeten worden. Als we de dieperliggende oorzaken van de huidige grote problemen niet onder ogen zien, valt IS niet te stoppen. Integendeel, dan zal het aantal extremistische bewegingen toenemen.

Irakese mensenrechtenactivisten zijn doodsbenuwd voor IS, maar vertrouwen in Amerikaans ingrijpen hebben ze niet. Ze wantrouwen juist de intenties van de Amerikanen en hun partners, en dat is niet vreemd: IS kan niet begrepen worden zonder kennis van tientallen jaren bruut geweld in het Midden Oosten. IS is mede ontstaan uit de verschrikkingen van oorlog, bezetting, moordpartijen, foltering. Dertien jaar van brute sancties en de invasie van 2003 hebben geleid tot de dood van ongeveer een miljoen Irakezen.

Dat Fallujah de stad is die als eerste in handen van IS viel, heeft een oorzaak: deze stad werd compleet verwoest door de Amerikanen in 2004, en de inwoners kampen als gevolg daarvan met kanker en misgeboorten. Irakezen hebben redenen om woedend te zijn op het Westen. De hypocrisie waarmee

Obama nu in feite Assad aanvaardt als partner in de strijd tegen terrorisme, en zwijgt over de misdaden van zijn regime, draagt daar aan bij. IS is niet met geweld alleen te verslaan, zeggen ook deze activisten. Geweld voedt juist de anti-Westerse ideologie van IS en speelt haar zo in de kaart. Bovendien, wapenleveranties aan bijvoorbeeld Koerden zijn riskant: niet alleen vallen wapens soms in de verkeerde handen, de instroom van wapens in een toch door wapens overstroomd gebied leidt tot militarisering van de ‘veilige gebieden’ en wetteloosheid. Er zijn geen makkelijke of snelle oplossingen, ook al kunnen soms korte en gerichte humanitaire acties helpen om mensen te ontzetten, zoals in het geval van de Yezidi's in het Sinjargeberge.

Daarom: weer kiezen voor geweld omdat we niet anders denken te kunnen, leidt onherroepelijk tot nieuwe escalaties, en opnieuw zullen we dan horen: we moeten iets doen, we kunnen niet anders dan dit keer voor geweld kiezen. Wat dan wel?

Kerk en Vrede bepleit op korte termijn de volgende geweldloze strategieën:

- een onmiddellijk einde aan bombardementen en andere militaire operaties, omdat die een echte oplossing alleen maar verder weg brengen.
- een onmiddellijke stop op wapenhandel in conflictgebieden: overheden en wapenhandelaars hebben jaren lang voor miljarden aan wapens in het Midden Oosten gepompt.
- een onderhandelingsstructuur van 3-5 jaar, waarbij geprobeerd wordt ook vertegenwoordigers van IS en Iran te betrekken, geleid door bijvoorbeeld de VN, de Arabische Liga en BRICS-landen – niet door de VS en NATO, want die hebben hun geloofwaardigheid verloren.

- ruimhartig toelaten van vluchtelingen en het leveren van noodhulp aan de regio.
- een oplossing zoeken voor gerelateerde conflicten: werken aan een staakt-het-vuren in Syrië waarbij alle partijen betrokken zijn en beëindiging van steun aan strijdende partijen – ook door Qatar, Saoedi-Arabië, VAE en Jordanië.
- het uitoefenen van forse druk om het Israëlisch-Palestijns conflict tot een oplossing te brengen, d.m.v. erkenning van de Palestijnse staat en een boycot van producten uit nederzettingen in de bezette gebieden.

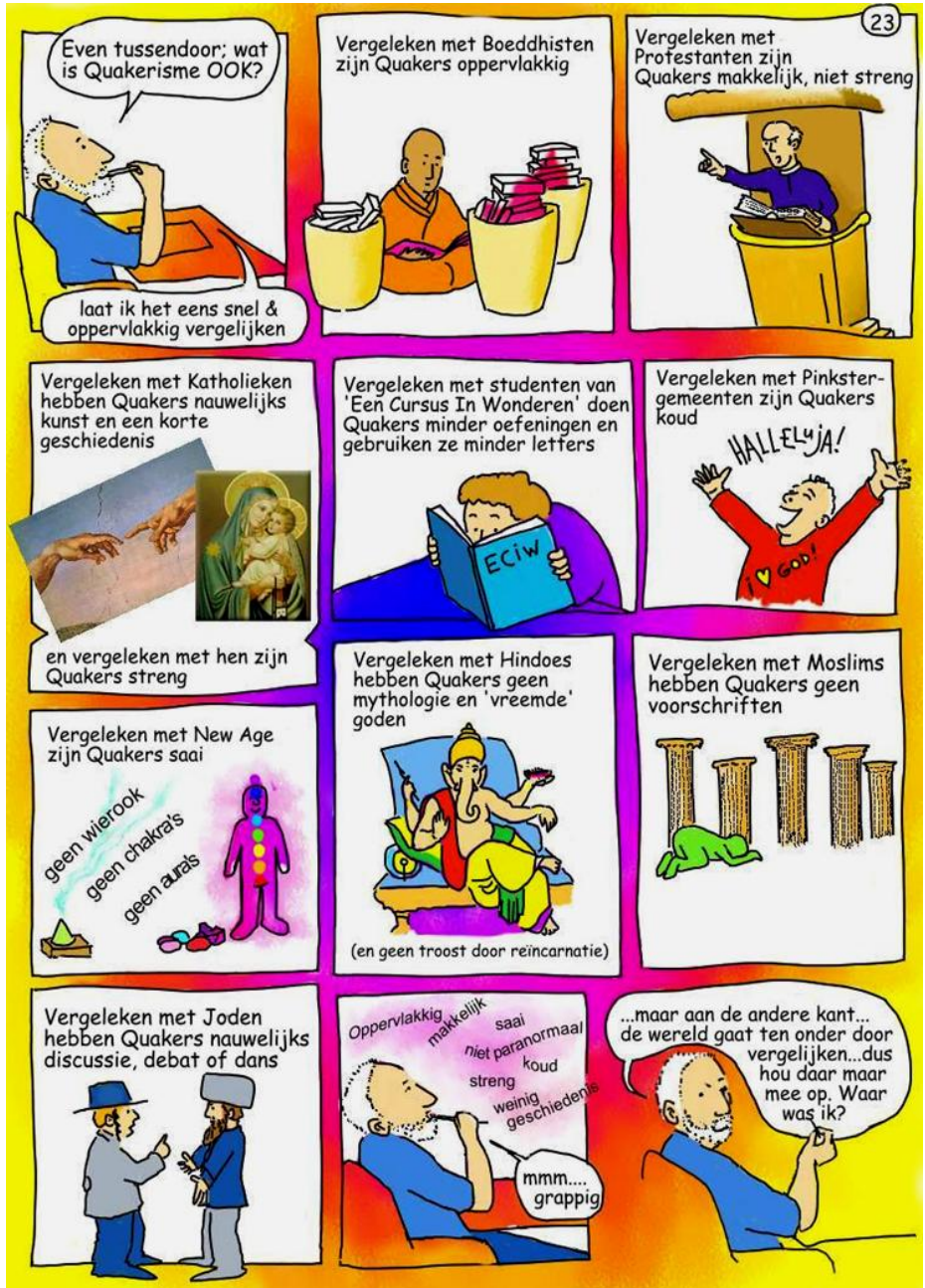
Op de lange termijn pleiten wij voor:

- een heel ander Midden-Oostenbeleid, dat niet gebaseerd is op eigen belang (olie, wapenhandel, strategische posities) en waarbij dubieuze bondgenootschappen (Saoedi-Arabië, Qatar) worden opgezegd
- een economisch beleid waarin onze afhankelijkheid van olie wordt teruggebracht
- Nederland moet – met het Internationaal Strafhof binnen haar grenzen – een plek worden van vrede en recht; Nederland zou ontmoetingen tussen de vechtende partijen moeten faciliteren, een constructief debat over de identiteitsproblemen waarmee Nederland worstelt: onder Nederlandse Moslims heerst onvrede. Die onvrede gaat over de manier waarop de Nederlandse identiteit steeds meer wordt losgekoppeld van Nederlandse Moslims.
- De Irakese bisschop Mirkis, te gast bij Kerk en Vrede, zei over jonge Europeanen die zich aansluiten bij IS: ‘We dienen te analyseren waarom deze mensen bereid zijn te doden, en bereid zijn zelf te sterven. Het zijn zonen uit de buitenwijken van jullie grote steden. Ze hebben geen toekomst, geen hoop, ze hebben niets te verliezen. Op zulke jongeren mikt IS.’ Hij voegt daaraan toe: ‘Als jullie niet humaan weten om te gaan met jullie moslimmigranten, betalen wij, zoals op dit moment al gebeurt, de rekening.’

Irakese Bisschop Mirkis

Quakers in stripvorm 22

Even tussendoor; wat is Quakerisme OOK?

laat ik het eens snel & oppervlakkig vergelijken

Vergeleken met Boeddhisten zijn Quakers oppervlakkig

Vergeleken met Protestanten zijn Quakers makkelijk, niet streng

23

Vergeleken met Katholieken hebben Quakers nauwelijks kunst en een korte geschiedenis

en vergeleken met hen zijn Quakers streng

Vergeleken met studenten van 'Een Cursus In Wonderen' doen Quakers minder oefeningen en gebruiken ze minder letters

Vergeleken met Pinkstergemeenten zijn Quakers koud

Vergeleken met New Age zijn Quakers saai

Vergeleken met Hindoes hebben Quakers geen mythologie en 'vreemde' goden

(en geen troost door reïncarnatie)

Vergeleken met Moslims hebben Quakers geen voorschriften

Vergeleken met Joden hebben Quakers nauwelijks discussie, debat of dans

Oppervlakkig, makkelijk, saai, niet paranormaal, streng, koud, weinig geschiedenis

...maar aan de andere kant... de wereld gaat ten onder door vergelijken... dus hou daar maar mee op. Waar was ik?

door Erik Dries

Handen en Voeten. Demonstreren

door wils 't hart

Alleen voeten deze keer, en ze hebben gelopen voor Vrede. Al langer wilde ik op een of andere manier uiting geven aan de wens om Vrede. Het lijkt haast gewoon dat Nederland ook uit mijn naam zou bombarderen. Een stiltekring zoals in de jaren 80 slaat niet meer aan in deze tijd (hoewel het altijd prachtig was). De demonstratie “Moslims voor Vrede” op 14 december kwam op mijn pad. Op de Grote Markt sloot ik me aan bij de vrouwen, zij allemaal met zwarte hoofddoeken en ik met mijn witte hoofd. Ze waren heel vriendelijk en open, het voelde goed. De vrouwen en meisjes deelden rozen en een vredespamflet uit. De mannen droegen een groot banier met “samen bouwen aan vrede”. Het was ook een gedenkdag voor een profeet, maar Vrede was het thema.

De tocht liep door het centrum van de stad. We hadden veel bekijks van het kerst-winkelende publiek, dat veel foto's maakte. Ook de pers was er volop, toen heb ik zelf ook maar een selfie gemaakt.

Vanaf het begin was er een royale politiebewaking, een paar stevige kerels liepen met ons mee, een stel snelle jongens op racefietsen bewaakten de kop en de staart en de zijstraatjes.

Wat hebben we hiermee bereikt? Niks natuurlijk, maar het voelt beter dan niets doen. Later hoorde ik dat er contacten zijn gelegd door remonstrantse en doperse jongeren. Er gaat dus nog een vervolg komen.

De mooie lange Vredesroos staat prachtig te bloeien.

Zingen: Discernment

woorden en muziek: Kate Law-Jones
bron: *Sing in the Spirit, a book of Quaker Songs Lied 110*

Gently

D F#m G A D F#m Em7 A

1. Learn to dis- cern the light with - in, learn to hear the voice of love.

2. Seek the light, seek the light,

3. Hear the voice of the Spi - rit, hear the voice of cre - a - tion.

G D/F# G D/F# Em7 A D

Learn to lis - ten, learn to dis - cern and then learn to love.

fol - low you^r heart, o - pen your eyes, learn to love.

Love and peace, joy and har - mo - ny, learn to love. Live in

Em7/A D/A Em7/A D/A G A D

Learn to lis - ten, learn to dis - cern and then live in love.

Fol - low your heart, o - pen your eyes, live in love.

love and peace, joy and har - mo - ny, live in love.

This may be performed as a round or by starting with one line then adding the second etc.

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

Amsterdam	iedere zondag 10.30 uur	Vossiusstraat 20, Amsterdam
Antwerpen	geen vaste tijdstippen	Info Jan Peeters tel.: 0032.15.24 75 10 email : boekrijk@hotmail.com
Brussel	iedere zondag 11.00 uur	Quakerhouse, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Bennekom	2e en 4e zondag van de maand: 10.30 uur	"Commanderij", Commandeursweg 44, Bennekom. Kinderen zijn welkom! Op 2e zondag wordt er eerst van 10.30 – 11.00 een worship-sharing gehouden, daarna wijdingssamenkomst tot 12.00.
Deventer	Wijdingssamenkomst 3 ^e zondag 10.30 uur Gespreksavond: 1 x maand: 18.30 uur op wisselend di/do	Wijdingssamenkomst in het Meester Geertshuis, Assenstraat 20, 741 1JT Deventer. Gespreksavonden, data en inlichtingen bij Martin Touwen tel.: 0570-655229 of mail secretariaat@deQuakers.nl
Eindhoven	Inlichtingen bij Hildegard h.hensen2@telfort.nl tel 040 2550464.	Wisselende plekken, Hildegard Hensen, Ganzebloemstraat 6, 5643 JP in Eindhoven.
Groningen	2e en 4e zondag van de maand: 10.30 uur	De Poort, Moesstraat 20, 9717 JW Groningen, tel.: 050-5712624 Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan de schrijver: Peter Spreij; nonmv@pspreij.nl
Den Haag	iedere zondag: 10.30 uur	Stadhouderslaan 8, Den Haag Kinderen zijn altijd welkom. Bij kennisgeving vooraf is er voor hen een aangepast programma.
Zwolle	Op 1 februari 2015 10.30	Van Nispensingel 5. contact: Marlies Tjallingii 038-4608461
Wijdingssamenkomsten op Afstand		
	<ol style="list-style-type: none">1. Meeting at a Distance. Inlichtingen: caroline.wilson@esade.edu2. Online meeting for worship: op tijdstippen rekening houdend met verschillende tijdzones. Bekendmaking op Quakerworship.org3. Quaker Faith and Fellowship www.Quakerfaithandfellowship.org	

De bijeenkomst Schilderen voor Vrede op 10 januari vindt plaats in het Centraal Wonen in Deventer adres:, Flintstraat 21, 7421 JV Deventer. (Frieda Oudakker)

Vrienden in het hele land

Maandvergaderingen

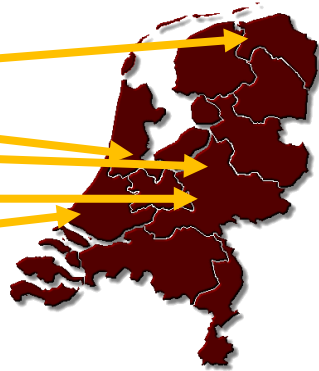
NON

A'dam

Deventer

MiZuNed

Haagse

Quaker Secretariaat:

Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers) Postbus 2167, 7420 AD Deventer. Tel.: 0570 - 655 229. e-mail: secretariaat@deQuakers.nl.

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 tnv Religieus Genootschap der Vrienden - Quakers- te Zwolle.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, bibliothecaris - Tjeerd Dibbits, Tel.: 020- 6237732. Open op afspraak.

Quaker Literatuur: Willem Furnée ; Badhuisweg 149, 2597JN 's-Gravenhage telefoon: 070-3220544, e-mail: literatuur@Quakers.nu Bankrek.: NL70 INGB 0000 313040 t.n.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne IJspeert W.de Zwijgerlaan 21-III, 1056 JD Amsterdam Tel.: 020-6125703 / 020-6829334, mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 tnv A'damse MV Quakers te Anna Paulowna.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Willem Furnée haagsevrienden@Quakers.nu Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. Tel. 070-3600621. Bankrek.: NL48 INGB 0001 8562 21 tnv Haagse Vrienden, Quakers Den Haag.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Pieter Ketner, p.ketner@upcmail.nl Corr.adres: Frieda Oudakker: friedaoudakker@live.nl. Bankrek: NL67 TRIO 0197 6518 52 ten name van Rel.Gen.der Vrienden-Quakers- te Deventer.

Deventergroep: Martin Touwen, inlichting via 0570-655229 of secretariaat@deQuakers.nl. Postbus 2167, 7420 AD Deventer.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Peter Spreij ; Watersingel 17, 9351 XN Leek, Tel.: 0594-769063; nonmv@pspreij.nl Bankrek.: NL12 INGB 0001 5908 95 tnv N.O.N. MV Rel.Gen. d. Vr. te Groningen.

Quaker Hulpfonds: schrijver Marielke Nieuwerth-van den Akker QHF@marielke.nl Penningm: Johannes Borger, johannes.borger@hotmail.com Bankrek. NL19 INGB 0000 220644 t.n.v. Religieus Genootschap der Vrienden, Quakers, te den Haag.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Peter van Leeuwen, Tel.: 0182-611786; vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL28 INGB 0002 5386 85 t.n.v. VVQREA te Helmond.